

ភាពសម្បូររបស់តំបន់ដីសើមស្ទឹងសែន

ប្រព័ន្ធដីសើមស្ទឹងសែនគឺជាផ្នែកមួយនៃបឹងទន្លេសាបដែលទទួលបានការកម្រិតខ្ពស់នៃការផ្លាស់ប្តូរធនធានជីវចម្រុះ ទន្លេស្ទឹងសែន និងបឹងទន្លេសាប។ វដ្តជីវិតជំនួញប្រចាំឆ្នាំបានបណ្តាលឱ្យមានការប្រែប្រួលទៅលើកំពស់ទឹក ដែលបានទ្រទ្រង់ដល់សត្វ និងរុក្ខជាតិសំខាន់ៗក៏ដូចជាផ្តល់នូវផលិតផលផលិតផលដីច្រើន។

ប្រភេទរុក្ខជាតិសំខាន់ៗ៖ វដ្តជីវិតបានទ្រទ្រង់ដល់ប្រភេទរុក្ខជាតិលិចទឹកតាមរដូវសំខាន់ៗដូចជា ព្រៃដុះតាមដងទន្លេស្ទឹងសែន ព្រៃតម្កាត និងវាលស្មៅ។

ប្រភេទសត្វ៖ យ៉ាងហោចណាស់មានរុក្ខជាតិចំនួន ៩ ប្រភេទ សត្វស្លាប ៧៩ ប្រភេទ សត្វអណ្តើក ៤ ប្រភេទ និងត្រីចំនួន ៩៤ ប្រភេទនៅតំបន់ដីសើមស្ទឹងសែន។ ក្នុងនោះមានរុក្ខជាតិប្រភេទសត្វដឹកផុតពូជជាសកលមួយចំនួនដូចជា ស្វាព្រាម (Silvered Langur) ភោមាមច្រមុះ (Hairy-noised Otter) សត្វត្រីដក់តូច (Lesser Adjutant) អណ្តើកសង្កល់ (Yellow-head Temple Turtle) ត្រីគល់រាំង (Mekong Giant Barb) ត្រីប្រាជ័ (Striped Catfish) និងត្រីត្រសក់ក្រហម (Isok Barb) (អង្គការជីវិតសត្វស្លាបអន្តរជាតិប្រចាំកម្ពុជា, ២០១៦)។

ផ្តល់ជម្រក និងជាកន្លែងដំឡើងសត្វស្រាបដីចម្រុះជាច្រើន៖ តំបន់នេះក៏ផ្តល់ជាទីកន្លែងដ៏សំខាន់សម្រាប់ពងកូន ជាផ្លូវទឹកសម្រាប់ឱ្យប្រភេទត្រីមួយចំនួនផ្លាស់ទី ជាកន្លែងរកចំណីរបស់សត្វស្លាបជាច្រើន និងជាទីជម្រកដ៏សំខាន់សម្រាប់ចំនីសត្វជាច្រើន។

ត្រីដក់តូច (ប្រភេទសត្វកំពុងរងគ្រោះ)

ចង្កៀលខ្យង (ប្រភេទសម្បូរ)

ស្វាព្រាម (ប្រភេទសត្វដឹកផុតពូជ)

ទុងប្រនេ៖ (ប្រភេទសត្វដឹករងគ្រោះ)

សេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

ប្រជាជនមូលដ្ឋានដែលរស់នៅតំបន់ដីសើមស្ទឹងសែន គឺពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងទៅលើធនធានផលផលរួមមាន ទឹក និងចំណីអាហារ (ជាពិសេសគឺការនេសាទ និងកសិកម្ម) ដែលបានពីតំបន់ដីសើមស្ទឹងសែនដើម្បីទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេ។ តំបន់ដីសើមក៏ផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗផងដែររួមមាន រក្សាលំនឹងវដ្តអាណាសាតុ ស្តុកកាបូន ចាក់បំពេញទឹកក្រោមដី បន្សុតទឹក ការពារសំណឹក កំណរដីល្បាប់ និងគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ និងខ្យល់ព្យុះ។

តំបន់ដីសើម ក៏ជាកន្លែងសន្តានុពលមួយដ៏សំខាន់ផ្នែកទេសចរណ៍ធម្មជាតិ។

សកម្មភាពនេសាទ

ប្រជាជនសាទធ្វើដំណើរទៅកន្លែងនេសាទ

ផ្ទះបណ្តែកទឹកនៅតំបន់ដីសើមស្ទឹងសែន

កត្តាគម្រាមកំហែង

មានកត្តាគម្រាមកំហែងមួយចំនួនដែលជះឥទ្ធិពលលើតំបន់ដីសើមស្ទឹងសែន។

- ➔ **ការសឹកវិចលនៃទីជម្រក៖** ភ្លើងឆេះព្រៃ ការដុត និងការបំបែកព្រៃសម្រាប់យកដីធ្វើកសិកម្ម និងធ្វើផ្លូវទៅបាញ់ និងនេសាទ។
- ➔ **ការបរបាញ់ និងដាក់អន្ទាក់៖** ការបំបាត់សត្វស្លាបតាមមាត់បឹង ការសម្លាប់សត្វកេដែលជាប្រភេទសត្វកំពុងរងគ្រោះដើម្បីយកស្បែក ការដាក់អន្ទាក់ និងប្រើប្រាស់សម្លេងដើម្បីចាប់សត្វស្លាបដែលជាប្រភេទកំពុងរងគ្រោះ។
- ➔ **ការប្រមូលផលពីធនធានធម្មជាតិច្រើនលើសលុប៖** ការនេសាទខុសច្បាប់ និងការនេសាទពេញមួយឆ្នាំរួមទាំងរដូវត្រីពង។

ស្បែកសត្វកេ

ព្រៃដែលបានឆេះនៅតំបន់ស្ទឹងសែន

និមិត្តសញ្ញា

ប្រមូលផលធនធានសណ្ឋាន	ពូជសត្វស្លាបទឹក	ចំណុចមានរុក្ខជាតិស្វាយ	សត្វស្លាប កេតូញ
ប្រមូលផលតំបន់ស្ទឹងសែន	ភោមាមច្រមុះ	ចំណុចមានរុក្ខជាតិស្វាយ	សត្វស្លាប រោលពណ៌
កសិកម្ម	កេតូនរោល	សត្វស្លាប ទង្កៀលខ្យង	សត្វស្លាប ទុងប្រនេ៖
ឧប្បវេណីសត្វទឹក	ចំណុចមានស្នាមរុក្ខជាតិស្វាយ	ប្រមូលផល	អក្សក្រាបប្រនេ៖
ផ្ទៃទឹក	ស្នាម	សត្វស្លាប ត្រីដក់តូច	ជម្រកត្រី
ស្រែចម្ការ			

ការអភិរក្សតំបន់ដីសើម

វិធានការមួយសំខាន់សម្រាប់ការអភិរក្សតំបន់ដីសើម គឺជាការបញ្ចូលតំបន់ដែលសម្បូរជីវចម្រុះជាតំបន់ការពារ (តំបន់រ៉ាមសារ) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្រើប្រាស់ដោយឈ្លាសវៃពីភាគីពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ដីសើម។

“ការប្រើប្រាស់ដោយឈ្លាសវៃ” នៃតំបន់ដីសើម ៖ វាជាការសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការប្រើប្រាស់តំបន់ដីសើមប្រកបដោយចីរភាព ដើម្បីរក្សានូវមុខងារ និងសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់តំបន់ដីសើម។

ការចូលរួមពីសំណាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធនានា៖ វាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការរៀបចំការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធដែលមកពីស្ថាប័នផ្សេងៗគ្នាដូចជាប្រជាជនមូលដ្ឋាន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងបណ្តាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាដើម -ល- ដើម្បីជៀសវាងជម្លោះនានា ធ្វើការសម្រេចចិត្តល្អប្រសើរជាងមុននិងចែករំលែកផលប្រយោជន៍។